

Pražský "divočinový" speciál! Divoká Šárka

Fotografie © Hana Herčerová

Na úbočích hluboce zařízlého údolí Šáreckého potoka se rozkládá nejstarší přírodní rezervace na území Prahy – Divoká Šárka. Člověk zdejší krajinu pozměňuje už od dob neolitu, kdy došlo k prvnímu trvalému osídlení. Přesto zůstává Šárka podivuhodnou a místy opravdu divokou součástí pražské přírody. Zbytky lužního lesa, stepi, zalesněné svahy a na ně se vážící různorodé druhy rostlin a zvířat, 600 milionů let staré bulžnickové skály, tajemná zákoutí i působivé výhledy do okolí, nejen to můžeme spatřit v nejrozsáhlejším parku Prahy.

Zajímalo by vás, jak získala rezervace své jméno? Lesy Divoké Šárky jsou nerozlučně spjaty se starou českou pověstí o Istitivě Šárce a důvěřivém Ctiradovi, který chudák skončil zapletený a umučený v kole. Přesto je údolí lemováno strmými zalesněnými svahy a místy i skalami vyhledáváno pro svůj klid a romantické prostředí. Osu rezervace tvoří Šárecký potok. Na jeho březích leží celá řada zvláště chráněných území počínaje Divokou Šárkou a konče Podbabskými skalami. Rezervace byla vyhlášena v roce 1990 a patří mezi nejstarší na území Prahy.

Fotografie © Jitka Chocholatá

Biotop

V Přírodní rezervaci Divoká Šárka najdeme různorodá přírodní prostředí neboli biotopy, díky kterým zde mohou žít rozličné druhy rostlin a živočichů. Ať už je to Šárecký potok, Lysolajské údolí, strže Housle, lesnaté stráně Hlásku nad Nabušicemi a další. Jaképak rostliny a živočichy v nich můžeme najít, si řekneme za chvíli.

Území rezervace tvoří bulžnickový skalní útvar, jehož stáří se datuje od starohor, tedy přibližně 600 milionů let. Šárecký potok v něm prohloubil působením vodní eroze hlubokou soutěsku Džbán, kterou se dnes můžeme prohánět na kole, s kočárkem i pěšky, jako by mu to nedalo stovky let práce.

Fotografie © Jitka Chocholatá

Okolo skal rostou suťové lesy, které tvoří javor mléč a klen nebo jasan ztepilý. Ve skalních štěrbinách se uchytil smrk ztepilý a jeřáb ptačí a své míst si vydobily i zakrslé doušky, které rostou na bulžňákových skalách spolu s vřesem a metličkou křivolakou. Původními stromy, které jsou charakteristické pro toto území, jsou i buky, habry a na vhodných místech i jedle.

V rámci lesního hospodaření se v lese provádí obnova zejména smrkových porostů a porostů dubu červeného. Lesy v Šárce jsou jako všechny lesy v majetku hl. m. Prahy obhospodařovány podle zásad trvale udržitelného hospodaření v lesích podle ekologicky prospěšného a šetrného lesního certifikátu Forest Stewardship Council (FSC), který hospodaření v lesích směřuje k dosažení přírodě blízkých lesních porostů. V rámci certifikace FSC byly též vymezeny tzv. referenční plochy, které zůstanou bez zásahu člověka. Na tato budoucí místa divočiny se můžete podívat například z vyhlídky Dívčí skok, když se zahledíte přes údolí na protější lesnatý svah.

Fotografie © Hana Hercherová

Flóra

Nyní se dostáváme k dalším z mnoha biotopů. V rezervaci najdeme rostlinná společenstva typická pro lužní les, jehož zbytky se dochovaly v údolí při přirozeném toku Šáreckého potoka, chladnomilné kapradňorosty na stinných severních stěnách i teplomilné skalní rostliny na výslunných jižních srázech. Velká část strání byla v historii vypásána, a proto se na řadě míst vytvořila vřesoviště a teplomilná keřová a travnatá společenstva s řadou vzácných druhů. K nim patří křivatec český nebo koniklec luční. Díky osídlení v prehistorické době se daří zejména na Kozákově skále bohaté škále rostlin, jako jsou kavyl Ivanův, smělek štíhlý, nádherně kvetoucí modřelec tenkokvětý nebo česnek chlumní. V Divoké Šárce se daří i růži šípkové, trnce obecné, hlohu a mnoha dalším rostlinám.

Fotografie © Jitka Chocholatá

Fauna

Podobně jako rostliny se vážou na určité prostředí, je to i se zvířaty. Slunné stráně jsou domovem teplomilných stepních a lesostepních druhů hmyzu a měkkýšů, zatímco ve stinných oblastech žijí chladnomilné horské druhy. A tak na skalní stepi Přírodní památky Vizerka můžeme spatřit vzácného střevlíčka *Cymindis axillaris* nebo z motýlů žluťáka jižního. Na území najdeme tu i robustnější živočichy, jako jsou různé druhy obratlovců, ryb a obojživelníků, plazů a savců – netopýra velkého, ušatého nebo vodního, jezevce lesního a nepůvodního norníka amerického. Žije zde i více jak 80 druhů ptáků. Mezi ně patří například budníček menší, slavík obecný, žluna šedá nebo krutihlav obecný.

Fotografie © Jitka Chocholatá

Jak se sem dostanete

Zatímco v létě můžete oblast navštívit pěšky i na kole nebo kolečkových bruslích, v zimě je zde možné jezdit na běžkách nebo bruslit na zamrzlé nádrži Džbán. Přírodní rezervaci Divoká Šárka prochází žlutá a červená turistická značka. Výlet můžete začít na zastávce Divoká Šárka u vodní nádrže Džbán, odkud vede červená turistická značka. Ta vás provede údolím Šáreckého potoka kolem Šestákovy a Kozákovy skály. Pokud se ale chcete vyhnout skupinám lidí, doporučujeme si Šárku projít mimo značené trasy, budete tu mít daleko větší klid na obdivování divokého srdce Prahy.

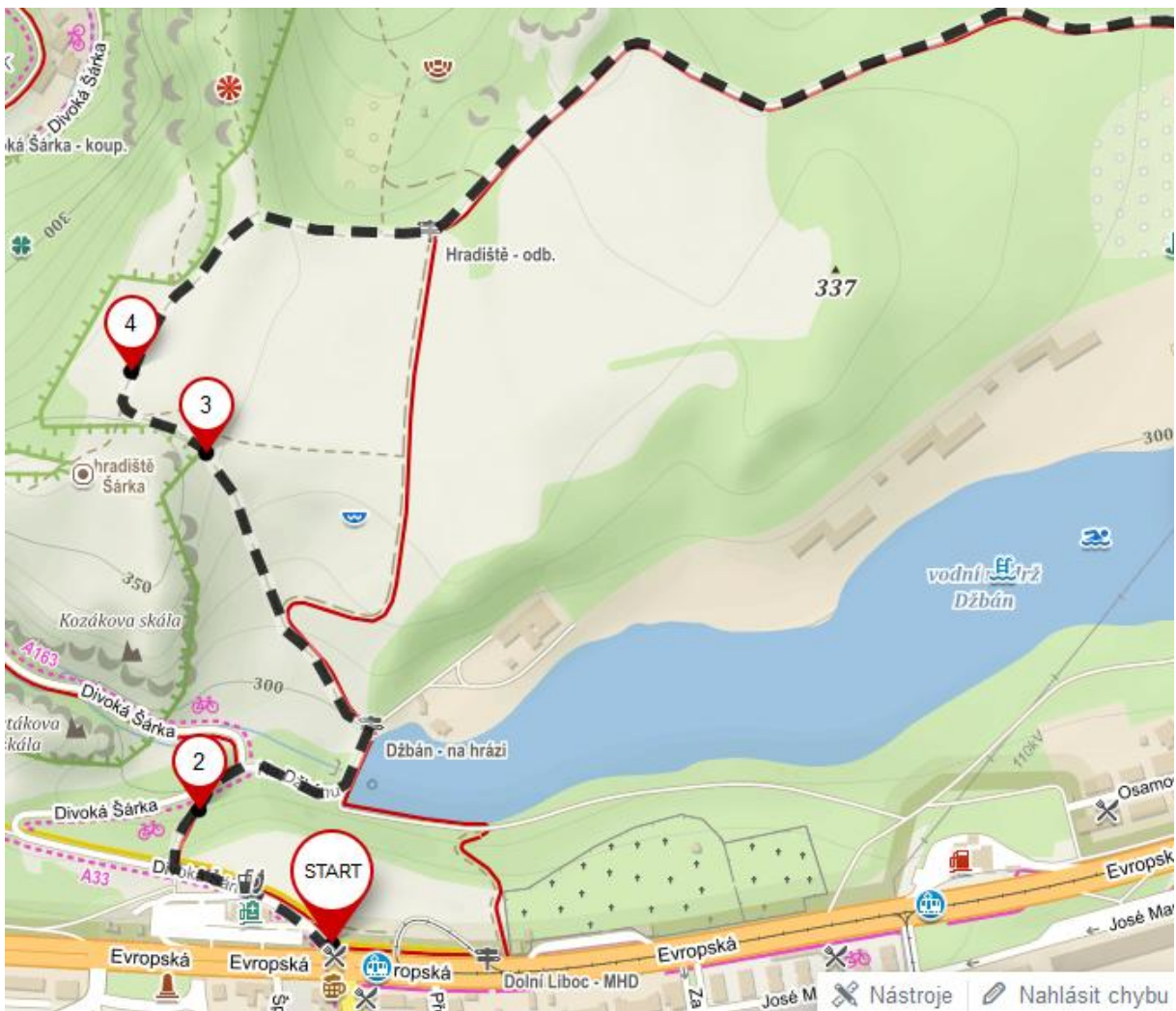
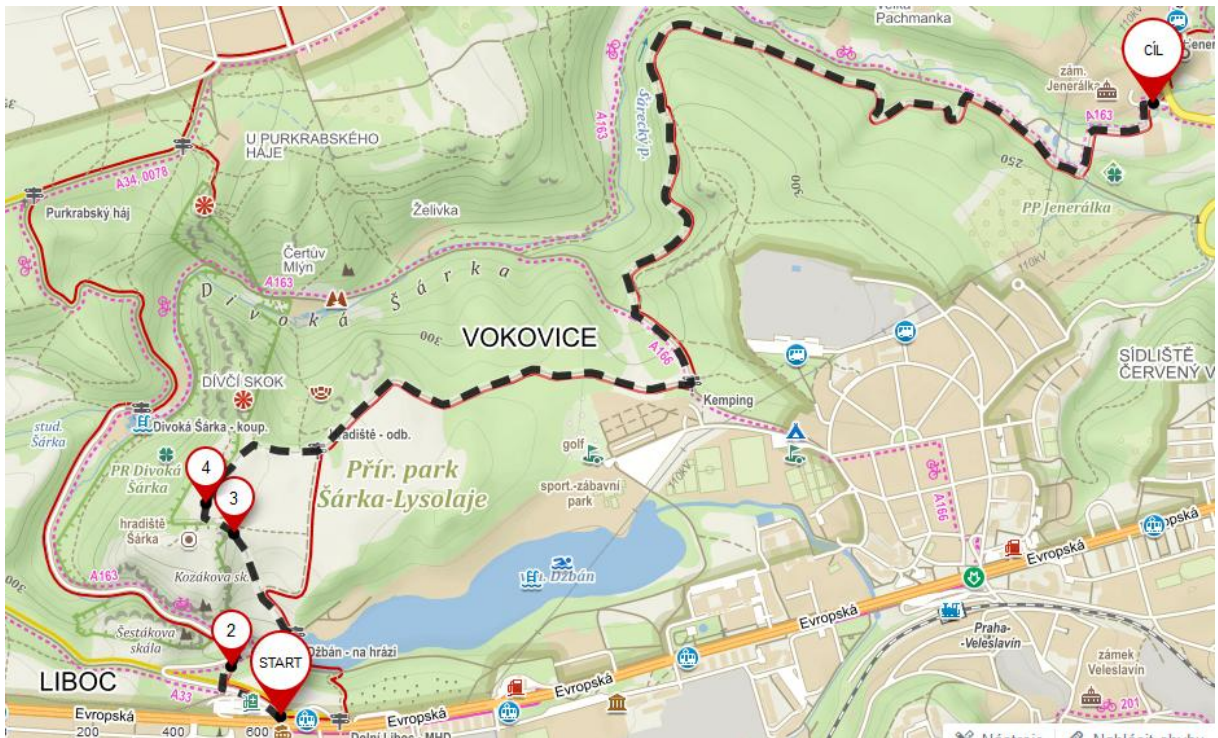
Fotografie © Jitka Chocholatá

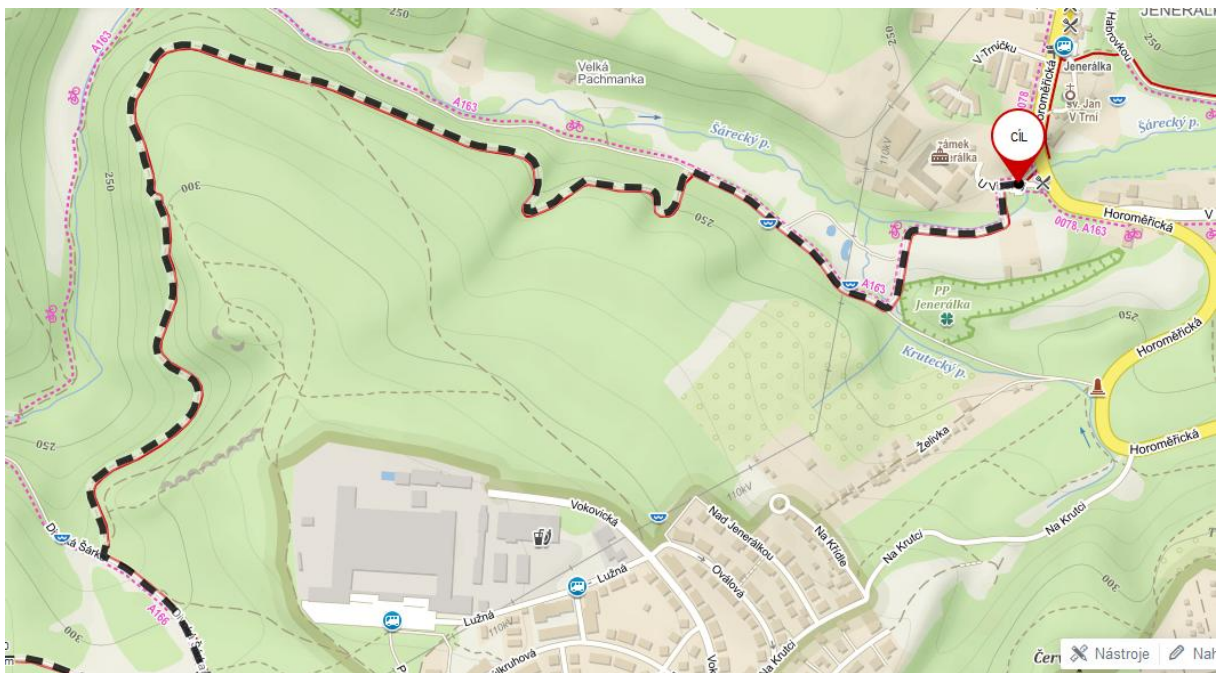
Základní informace:

Délka trasy: 4,7 km; 1 h 30 min

Trasa: <https://1url.cz/yMzDc>

Mapa:

Příspěvek vznikl v rámci projektu podpořeného Hlavním městem Praha.